
24 червня 2016 року у Спеціалізованій вченій раді Д 26.161.01 в Інституті філософії імені Г.С.Сковороди НАН України відбувся захист кандидатської дисертації здобувача кафедри філософії ДонНУ **Єрошенко Тетяни Вікторівни** на тему *«Християнське вчення про істину як джерело раціональності науки Нового часу»* за спеціальністю 09.00.09 – «Філософія науки».

Дослідження присвячене висвітленню шляхів перетворення християнського вчення про істину в імператив наявності та досяжності істини, що став наріжним каменем наукової раціональності Нового часу. Обґрунтування центрального положення дисертації здійснюється в два етапи, що знайшли відображення у відповідних розділах роботи. В першому послідовно розкриваються принципові риси методу науки Нового часу та структура наукового предмету (що складається з світоглядно-аксіоматичного, теоретичного та емпіричного рівнів). Аналіз походження вказаної аксіоматики здійснюється на матеріалі побудов авторів перших програм науки Нового часу – Коперніка, Кеплера, Декарта і Ньютона та приводить до її джерела – побудов схоластичної теології XIII-XIV ст.ст. Християнські теологи, як і перші вчені, були впевнені в наявності та відкритості істини через світоглядні переконання, що мали християнську природу та сходили до догматичного вчення про істину. Певною мірою ця теза обґрунтовується аналізом парадигмального для Античності вчення Платона, яке не містило ані уявлень про існування Істини, ані методу досягнення істини через пізнання емпіричної реальності.

Аналіз християнських джерел та історична реконструкція процесу становлення християнської догматики дозволяють наголосити, що ядро християнського вчення про істину створюють віра в Бога як подателя Абсолютної Істини і Церкву, що володіє всією повнотою Істини, від імені якої виступає колегіальний представницький орган – собор легітимних представників окремих церков, який на основі принципу конциліарності (колегіальності) стверджує «емпіричні» формули небесної Істини – догмати, які «конкретизують» істину Одкровення. Саме в принципі конциліарної фіксації земної «проекції» Істини, що був сформований в добу Соборів завдяки специфіці християнської доктрини, можна побачити прообраз раціонального методу науки Нового часу.

Стверджується, що світоглядний рівень наукового знання спирається на християнські за своїм походженням аксіоми, а теоретичні побудови та факти є конкретизацією онтологічних аксіом (однією з яких є уявлення про наявність та досяжність істини). Західна наука, в такому випадку, є продуктом культури, що має християнські витоки, а тому його універсальність може ставитися під сумнів в культурах, що мають нехристиянське коріння.

Науковий керівник – д-р філос. наук, проф. **Білокобильський О. В.**, офіційні опоненти: д-р філос. наук, проф. **Мелков Ю. О.**, канд. філос. наук, доц. **Боровська Л. О.**

Tatyana Yeroshenko. *The Christian Truth Doctrine as a Source of Scientific Rationality in the Modern Times.* Thesis for the degree of Doctor of Philosophy in the specialty 09.00.09 – the Philosophy of Science. Kyiv. 2016.

The thesis research is devoted to disclosing the ways of transformation of the Christian truth doctrine into an imperative of truth presence and attainment, which has become the cornerstone of scientific rationality in the Modern Times. Justification of the key provisions of the thesis is carried out in two stages, which are reflected in the relevant work's sections. The first section reveals the fundamental method's features of the Modern Time's science and the structure of a scientific subject (consisting of ideologically-axiomatic, theoretical and empirical levels). The origin analysis of these axiomatic constructions is based on formation materials of authors of the first scientific programs in the Modern Time – Copernicus, Kepler, Descartes and Newton, – which leads to its primary source – the formation of scholastic theology of the XIII-XIV centuries. Christian theologians, as the first scientists, were confident in the truth availability and openness through philosophical beliefs of the Christian nature and were limited to the dogmatic truth doctrine. To some extent, this thesis is explained by the analysis of Plato's teaching, paradigm to the Antiquity, which did not contain neither an idea of the Truth existence, nor a method of truth attainment through the knowledge of empirical reality.

The analysis of the Christian sources and a historical reconstruction of the process of Christian dogmatic theology formation allow to outline that the core of the Christian truth doctrine creates a belief in God as the bearer of the Absolute Truth, and Church, obtaining the whole truth. On behalf of Church, a collective representative body – the cathedral of the legitimate representatives of separate churches, on the basis of conciliarism (collegiality), approves an “empirical” formula of heavenly Truth – the tenets “concretising” the Revealing truth.

Allegedly, a philosophical level of scientific knowledge is based on the Christian, in the origin, axioms. Theoretical formations and facts are the concretisation of ontological axioms (one of which is the idea of the truth presence and attainment). Western science, in this case, is a cultural product of Christian origin. That is why its universality may be called into question in non-Christian cultures.

Key concepts: scientific rationality, the Christian rationality, dogmatic theology, religious tradition, canon.